

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. VII. Documenta à scripto hoc titulo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

IVDAEORVM hoc est, confitentium & laudantium, qui Abraham filii sunt spiritus, quibus cor circumcisum est, hi noxas suas cum latrone respiciente, & agnoscentibus & deplorant, crucem complexantur, osculantur spinas, gloriantur inter flagella ob Christum, vitam agunt in higni patientia, hilaritate, constantia inter perpetuas gratiarum actiones: hi veri sunt Iudaei. Importunissimis olim precibus Hebraei à Sannuce Regem postulantes, Rex erit super nos, inquit, & erimus nos quoad, sic ut omnes gentes, & iudicabit nos Rex noster, & egredietur ante nos, & pugnabit bella nostra pro nobis. Verè bellum nostrum pugnavit pro nobis Dominus Iesus; tela & vulnera ipse unus exceperit, ut nos tueretur invulneratos. Nobilissimus Atheniensium Rex Cotrus, ut supra demonstratum, quod etiam Aug. narrat, audito oraculo, dissimulato habitu certae se morti ingessit. Christus est testamentarius & Rex noster. Vbi autem testamentum est, inquit Paulus, mors necesse est, ut intercedat testatoris.

Ergo Rex Christus, sed ubi diadema, sceptrum, purpura, solium? Vbi famulitium, ubi aula, ubi ariarium? Num diadema spiritus, arundo sceptrum, purpura chlamys, crux thronus? Desertissimus est ab omnibus. Caeci mortales! Regnum illius non est de hoc mundo, amor illum deserere non potest; hic sceptrum & coronam, hic ariarium & aulam, hic numerolissimos educit exercitus, qui hostes omnes debellent. Si ergo peccatis onerati sententiam decretoriam formidemus, en crucifixum Iesum salvatorem. Si obrektorum ora velut foetida sepulchra horreamus, en Nazarenum florem fragrantissimum. Si nimium adversa premant, obruantque en Regem & vindicem, qui regnum promissit immortale, qui suos è cruce in paradysum solet ducere, modò cum illo & pro illo petiamur constanter.

Hic illud de crucis titulo memoratum dignum occurrit, quod in rebus gestis S. Teresae optimè fide narratur. Duæ sorores Catharina & Maria patrè habuerunt Sanchium Rodericum, opulentum & nobilem Hispanum. Catharina aëno ætatis decimoquinto ad mundi leges examussim facta, nuptias atque conjugium, & non nisi nobilissimum, anhelabat, vanitati addictissima. Fortè evenit, ut in cubiculo, Christi crucifixi effigiem attentius aspiceret, & titulum crucis legeret, Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum. Hic intimè pectus transfigi sensit, unde uno pene momento adeò immutata est, ut alium prorsus hominem, mentem aliam induerit. Ea enim animo illius lux oborta, ea propriae vilitatis ac miseriae notitia infusa, tam ingens pro Christo patiendi desiderium injectum, ut vitæ austerioris & sanctioris inchoandæ flammâ, supra quam credi potest, coæperit inardescere. Nec diu cunctata, mox castimoniam ac paupertatis voluntariae votis Deo se obligavit. Hinc insolitarum actionum admirandæ series. Triennio toto parentes precibus a suis, licet irritis, fatigavit, potestatem facerent, conobis Virginum, & Religioni perpetuæ se consecrandi. Non raro in arcam domesticam descendit, & vultum frigidâ perfusum, illico soli stecandum exposuit, ut factò formæ dispendio, omnes à sui conjugio dederet. Abiecto lautiore vestitu, vilem amplexa, horas dici aliquot orationis studio impendit. Et quandoquidem à parentibus interdiu diversè occuparetur, integras pæne noctes precibus dicabat. Per omnes quadragintadialis jejunii continuos dies loricae hamis ferreis contextam, nudo corpori appressam gestavit. Nec defuerunt graves morbi & dolores, quibus virginis constantia annis quindecim Deus exercuit. Octennio ipso Catharina omni membrorum usu destituta, lecto affixa jacuerat. Quo toto tempore lentâ pthiisi, & cõtinuis ferè febribus jactata, demum articulari etiam morbo, manus pedesque acerrimè cruciata, jam vivum cadaver vix amplius spirabat. Hos in-

Frans. Jeco
Ribera in
vita S. Teresae
lib. 3. c. 3.
admiranda
prorsus &
sua narra-
tio.

ter dolores tantos, illa tamè fiducia ingenti, ausa suis dicere, si vel mensè unico valetudinem sibi Deus restitueret, certissimè se documentum divinæ voluntatis fore, in lubeundo quod condidisset cenobio. Verum post morbos & dolores auctiores, & ulteriores ut videbatur, cum morte luctam, denique valetudinem integram recepit. Hic illa non quiescere, nihil cessare, dum perjurimas, easque incredibiles & maximas difficultates eluctata, unâ cum sorore natu minore Mariâ, cenobium suis facultatibus condidit. Neque fortunas tantum suas omnes, ambæ sorores virginum sacrarum collegio assignarunt, sed in illud insuper se concluderunt, & arctissimo Religionis sacramento obligarunt, reliquâ omni vitâ operaturæ Deo.

Tanta morum vitæque mutatio, ab unice Domini tituli lectione sumpsit exordium. Tanti fuit hinc Christianæ auctioris titulum attentius legisse. Hinc documenta nobis suggeruntur complura.

§. VII. Documenta à scripto hoc titulo.

I. Venite, emite absque argento, non merces tantum, & vestes pretiosas, sed & ipsam huius auctioris inscriptionem, titulum ipsum. In latæ impugnationibus, & adversis omnibus erigendus est animus ad Christum Iesum crucifixum, simili precandi formulâ: IESU Nazarene, Rex Iudaeorum, miserere mei. Certum hinc solatiū & auxilium. Nunc scimus, Iesu quibus elogiis afficiendus sit Christus. Antehac quaestiois erat: Quem homines dicunt esse filium hominis? Ad rogatum hunc variè varia responderunt. Jam dissoluta est quaestio. Filio hominis in crucem erecto titulus iste congruit: Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum.

Refert Mithenius Ecclésiastes, confuisse hominem Christianum nec ire cubitum unquam, nec surgere, quin, Christi patientis memor, diceret, Iesu Nazarene, Rex Iudaeorum, miserere mei: unâ etiam signum crucis effingens adderet: In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Quâ quidem precatiunculâ, non aliud nisi felicem obitum rogabat. Non visus est, quod toties petiisset, impetrâsse. Nam morte subitâ extinctus est. Mox tutelaris genius recedens, & in tenebris rapto imminere dæmones videbantur. Sed brevi Angelus tutor rediit, & Iudicis nomine hanc in eum sententiam dixit: Tu quidem prout mores tui merebantur, flammis eras addendus, sed nunc parci tibi iudex, ob quotidianâ sui nominis memoriam & cultum. Ad corpus redi, & vitam emenda. Revixit, & vitam longè sanctiorem instituit, denuo felici, uti rogaverat, obitu defunctus. Reverâ ingens spondet subsidium sanctissimi nominis quotidiana veneratio.

II. Documentum. Titulum honoris Christus à tergo collocari voluit, calumniatores & hostes à fronte habuit, caput hostibus, non titulo inclinavit. Imitatores Christi, laudes suas & encomia, virtutes suas & beneficia in alios collata, & quidquid arrogantiam animare solet, oblivione piâ sepeliunt; delicta & errores suos, & quidquid animi submissionem auget potest in oculis habere. Quod & Regius Paltes docens, Peccatum meum, inquit, contra me est semper. Scelerum mea in conspectu meo posita cruciare me assidue velut jaculum, & fodere non cessant. Non nego, non excuso, non defendo, sed agnosco mea peccata, & de illis perpetuo cum animi dolore cogito.

Caput inclinandum hostibus, non amicis solum blandè mulcentibus. Si enim diligitis eos qui vos diligunt, Mercedem quam mercedem habebitis? nōne & publicani, nōne & ethnici hoc faciunt?

III. Admirandam Dei providentiam in rebus omnibus hie maximè obtuspeasam & veneremur. Aliter Pontius Pilatus, aliter Spiritus sanctus characteres formavit, eadem tamen prodierunt verba. Pilatus

nus sui honoris minimè oblitus, multò minùs sui Filii Deus. Pilatus ita composuit verba, ut quidquid opponeretur, evaderet. Spiritus divinus scriba optimus, velociter & venustè quovis calamo, etiam ramento fulfurato scribens, Pilati manum rexit. Romanus hic Præses instrumentum & penna fuit, obtusa certè ac malignè respondens, ea ipsa tamen aptissimam dedit scripturam. Et quemadmodum potens est Deus de lapidibus istis suscitare filios Abrahæ, ita Apostolos, Martyres, Confessores ex hominibus improbissimis. Mors Christi omnibus in orbem erat evulganda. Pilatus hac in re primus Apostolus, hoc mysteriù titulo scripto publicavit. Eodem die latro, primus velut Martyr promissum audit: Hodie mecum eris in paradiso. Illo ipso tempore Centurio Romanus, quasi primus Christi Confessor, Verè, inquit, filius Dei erat iste. Nimirum quæ stultia sunt mundi, elegit Deus, ut confundat sapientes; & infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia; & ignobilia mundi, & contemptibilia elegit Deus, & ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrueret.

IV. Qui Angelorum ordinibus inferri desiderant, hic prius nomen & titulum emereantur exercitate patientiæ. Nam si commortui sumus, & convivimus: si similes sumus & conregnabimus: si compatimur, ut & conglorificemur. Sacerdos non initiatur sacris, nisi antè titulum mensæ obtinuerit: Pontifex futurorum bonorum neminem libro vitæ inscripsit, nisi notum, & clarum patientiâ in iis omnibus tolerandis, quæ Deus immittit toleranda. Servator Christus mediâ morte ad gloriâ extolli cœpit, è tormentis & ludibriis ad regnum, è cruce in paradisiû: quoniâ per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei. Et nonne hæc oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam? Hæc semita ducit ad vitam; aberras, & ad mortem tendis, qui viâ graderis voluptariâ.

V. Constantia Præsidis in scripturâ tituli tuendâ. Hic nos quotidie hallucinamus; optimè scripta, pessimè mutamus. Dispungimus, eradimus, lituris abolemus, quæ animo sanctè conceperamus. Propositum tum denique bonum est, cum tenax & firmum est. Miror, inquit Paulus, quod sic tam cito transferimini ab eo, qui vos vocavit in gratiam Christi. Adversus tentamenta cæcæ dæmonis voluntate opus est inflexibile. Turbat veterator stygius, & vellat, hoc modis omnibus persuadere nititur, ut omittamus bene cœpta, vel saltem differamus. Cui animus præsto est, respondet: Quod scripsi, scripsi; quod feci, infectum nolo. Varius & mutabilis fuit Pilatus hac totâ iudiciariâ causâ, sed scribendo titulo nec litterulâ cessit. Emendari tabulam Iudæi cupiunt. Frustrâ. Formam aliam suggerunt. Actum est; nec apicem mutabit. Erroris caulam aperiant. Sed nec hilum proficiunt. Quod scriptum est, jam fixum & statutum est.

Non sine admiratione Augustinus de tribus ex Orientem Magis differens, Quid tantopere, inquit, aliena gentio regem nosse & adorare cupierunt? Numquam hoc tantâ devotione requirerent, tanto pietatis affectu desiderarent, nisi eum cognoscerent Regem Iudæorum, qui Rex est etiam seculorum? Hinc & Pilatus nonnullâ utique aurâ veritatis afflatus est, quando in ejus passione titulum scripsit, quem Iudæi conati sunt mendosè emendare. Advertamus itaq, magnum hoc & mirabile sacramentum. Magi ex gentibus erant, ipse etiam Pilatus ex gentibus. Illi stellam viderunt in calo, iste titulum fixit in ligno: utrique tamen non Regem gentium, sed Iudæorum vel quærebant, vel agnoscebant. Iudæi verò ipsi nec stellam secuti sunt, nec titulo consenserunt. Ambrosius loquentem præsidè sistens, Non scripsit, ait, qua vobis placerent, sed qua etas futura cognosceret: habeat Helena, qua legat, unde Crucem Domini cognoscat. Deus decretû suum non vult mutari. Ita nos ad omnia seu mundi, seu carnis, seu diaboli tentamina respondeamus: Quod scripsi, non deleo; quod

statui, non muto, nec punctulo in rectè cœptis cedo. VI. Titulum, Regique nomen Christus supra caput. non ad pedes habuit: nam Christi regnum non crudele, non tyrannicum, sed cælestè, sed æternum. Oraculum Gabrielis Angeli permanfurum est: Regnabit in domo Iacob in æternum, & regni ejus non erit finis. Tyranni regiam potestatem pedibus gerunt, subditos, quos spoliati, conculcant: Rex, Christus suos, ut pastor ovem, in humeros attollit. Benedictum quod venit regnum patris nostri David. Asellâ totum hoc regnum vehabatur: Regnum quod nobis Christus Iesus crucifixus Nazareus à patre obtinuit, non nisi à veris humilibus & patientibus adiri potest. In humilitate ac patientiâ possidebitis non tantum animas vestras, sed & regnum vestrum.

CAPUT X. De tenebris mortem Christi precedentibus.

AMERLANES orbis terror, Genebrardo teste, solitus est primo die obfidionis, loco maxime conspicuo candidum tentorium oculis obsessæ urbis obijicere. Si deditionè facere urbs recusatet, die altero tentorium figebat purpureum. Si nec tum ea urbs se dederet, tertio demum die tabernaculum nigrum ponebat. Et primo quidem die obsessis significari jubebat, si in fidem ac deditionem se suâque sibi traderent, indemnes omnem gratiâ experturos. Si persistenter hostiliter repugnare, demetenda capita, & sanguinem hauriendum tentorio rufico minabatur. Si & minas spernerent, atrum tentorium, omnia non tantum sanguine huscenda, sed flammis vastanda, in cineres redigenda prænuntiabat.

Filius Dei Christus Iesus, non orbis terror, sed amor & Deliciâ gentis humanæ, quod primâ omnium paginâ præsumur, orbem à servitute satanæ vindicaturus, & jugo suavi subiecturus, sub mortis suæ tempus triplici colore posuit tabernaculû. Album in summa præmâ cenâ, linteo se præcingens & Corpus Sanguinemque suum candore panis tectum porrigenis. Purpureum fixit in prætorio Pilati, ad columnam cæsus, sanguine opertus, vepribus redimitus. Nigrum tetendit, cum horrendas orbi tenebras immisit. Tenebræ factæ sunt in universam terram, atque in horam nonam, & obscuratus est sol. De inulitatis his tenebris hoc capite differendum.

S. I. Eam solis obscuracionem & tenebras fuisse prodigiosas.

Pridie Christi morientis in geminis lucidissimis stellis, Domini IESU oculis, facta est eclipsis. Et velaverunt eum, & percutiebant faciem ejus, & interrogabant eum dicentes: Prophetiza, quis est, qui te percussit? Die mini IESUS altero secuta est solis & lunæ defectio, qualem orbis numquam vidit. Testes oculati quinque. 1. Matthæus Levi, Telonarius, Hebræus, qui Hierosolymis hoc numquam dixisset, nisi certissimum omnibus fuisset. 2. Marcus qui Romæ scripsit. 3. Lucæ oculati teccas, qui Antiochiæ in Græciâ id vidit. 4. & 5. Dionysius Areopagita & Apolophanes nondum Christiani, hos solis & lunæ labores admiratione summâ contemplati. Phlegon Adriani Imperatoris Chronographus, Quarto anno, inquit, ducentesimæ secundæ Olympiadis, dies horâ sextâ ita in tenebrosam noctè versus est, ut stellæ in cælo sint visæ. S. Martyr Lucianus, Perquirite, inquit, in Annalibus nostris, & invenietis temporibus Pilati fugato sole, interruptû tenebris diem. B. Matthei verba sunt: A sextâ autem horâ tenebra factæ sunt super universam terram, usque ad horam nonam. Diem Hebræi in horas duodecim diviserunt:

Christi regnû non crudele, sed cælestè, sed æternum. Regnabit in domo Iacob in æternum, & regni ejus non erit finis. Tyranni regiam potestatem pedibus gerunt, subditos, quos spoliati, conculcant: Rex, Christus suos, ut pastor ovem, in humeros attollit. Benedictum quod venit regnum patris nostri David. Asellâ totum hoc regnum vehabatur: Regnum quod nobis Christus Iesus crucifixus Nazareus à patre obtinuit, non nisi à veris humilibus & patientibus adiri potest. In humilitate ac patientiâ possidebitis non tantum animas vestras, sed & regnum vestrum. Genebrardo teste, solitus est primo die obfidionis, loco maxime conspicuo candidum tentorium oculis obsessæ urbis obijicere. Si deditionè facere urbs recusatet, die altero tentorium figebat purpureum. Si nec tum ea urbs se dederet, tertio demum die tabernaculum nigrum ponebat. Et primo quidem die obsessis significari jubebat, si in fidem ac deditionem se suâque sibi traderent, indemnes omnem gratiâ experturos. Si persistenter hostiliter repugnare, demetenda capita, & sanguinem hauriendum tentorio rufico minabatur. Si & minas spernerent, atrum tentorium, omnia non tantum sanguine huscenda, sed flammis vastanda, in cineres redigenda prænuntiabat. Tabernaculû Christi triplicis coloris: 1. Album in summa præmâ cenâ, linteo se præcingens & Corpus Sanguinemque suum candore panis tectum porrigenis. 2. Purpureum, in prætorio Pilati. 3. Nigrum, cum tenebras orbi immisit. Luc. c. 23. v. 44. & 45.

Marc. 16. 7. 1. In fine... Aug. 11. 10. 1. In fine... Luc. 24. 26. 1. In fine... 1. In fine... 1. In fine...